

Kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego

Współrzędne: Szerokość - 53.407716, Długość - 23.504026

Adres:

ul. Grodzieńska 47
16-100 Sokółka

Do zespołu kościoła parafialnego należą:

Kościół p.w. Św. Antoniego, 1841-1904

kaplica (kostnica), 1920

budynek bramny, 1855

plebania stara , drewn., pocz. XX

plebania nowa , 1920

budynek gospodarczy, poł. XIX

Rys historyczny:

Pierwszy kościół w Sokółce zbudował król Zygmunt August w 1565 r., zapewne dla potrzeb dworu królewskiego, natomiast parafię uposażył dokumentem z 6 I 1592 r. król Zygmunt III Waza. Pierwszym znanym proboszczem był ks. Maciej Nabrda.

Ten sam król w 1601 r. powiększył uposażenie. Uwzględnił on w nadaniach szpital parafialny, szkołę i nakazywał proboszczowi zbudowanie kaplic lub kościołów w Pohaniczy i w Stoi (zbudowano w Szudziałowie). Królowi Zygmuntowi III Wazie Sokółka zawdzięcza prawa miejskie (1608).

Parafia w Sokółce była bardzo rozległa, obejmowała osady i po zachodniej stronie Puszczy Kuźnickiej, sięgała aż po granice Podlasia. W tej części utworzono w 1601 r. parafię w Dąbrówce (Korycinie), a po wschodniej stronie ? w Sokolanach, natomiast na trasie do Grodna ? w 1593 r. w Kundzinie. W 1651 r. parafię sokólską królowa Maria Ludwika przekazała sprowadzonym w tym roku z Francji misjonarzom św. Wincentego ? Paulo. Duszpasterzowali tu oni przez kilkadziesiąt lat, po czym parafia wróciła do księży diecezjalnych.

Kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego

Pierwszy, drewniany kościół spłonął wraz z zabudowaniami plebańskimi w 1796 r. Odbudowano drewniany, a w latach 1840-48, dzięki staraniom dziekana ks. Józefa Kryszczuna, zbudowano klasycystyczny kościół z dwiema wieżami pw. św. Antoniego z Padwy. Wcześniej kościół był pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP.

W dniu 9 VI 1850 r. świątynię konsekrował bp wileński Wacław Żyliński. Dziekan ks. Anzelm Noniewicz świątynię tę w latach 1901-1904 rozbudował, dodając w tym samym stylu dwie nawy i kaplice boczne, a także zakrystię za ołtarzem głównym i pomieszczenia pomocnicze. Z inicjatywy ks. Tadeusza Kalinowskiego w 1989 r. wystawiono dom katechetyczny (w stanie surowym), który ks. Stanisław Gniedziejko wykończył i zaadoptował na plebanię. Ks. Gniedziejko przeprowadził restaurację kościoła z zewnątrz, pokrył dach blachą miedzianą, wykonał nową elewację świątyni i porządkuje jej otoczenie (parking, ogrodzenie).

Kaplice na terenie parafii:

Kaplica pw. św. Józefa w domu zakonnym Zgromadzenia Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii.

Kaplica pw. Matki Bożej Miłosierdzia w domu zakonnym Sióstr Służek NMP Niepokalanej.

Materiały dotyczące historii pochodzą ze strony internetowej Archidiecezji Białostockiej

<http://www.archibial.pl/parafie.php?par=103>

Zespół kościoła parafialnego wpisany do rejestru zabytków pod nr: A-7 z 30.12.1999